

НАТ "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ЗАСЕДАНИЕ

на

ХУДОЖЕСТВЕННИЯ СЪВЕТ

София, 24 юни 1980 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Откриване	
предс. з.д.к. Дико Фучеджиев	3 стр.
Дневен ред	3
Проект за разпределение на ролите	
з.а. Енчо Халачев	3
И з к а з в а н и я	
з.а. Славка Славова	7
н.а. Рачко Ябанджиев	8
Илиана Друмева	9
н.а. проф. ФилипФилипов	9
Чавдар Добрев	13
з.а. Васил Стойчев	14
з.а. Николина Лекова	17
Михаил Петров	18
з.а. Николай Николаев	19
Антония Каракостова	21
Крум Табаков	22
Банчо Банов	23
з.а. Енчо Халачев	23
предс. з.д.к. Дико Фучеджиев	30

Начало - 12,15 ч.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на Художествения съвет. Присъствуват необходимия брой членове и предлагам следния

Д Н Е В Е Н Р Е Д

Разпределение на ролите за пиесата "Оптимистическа трагедия" от Всеволод Вишневски

Има ли някакви мнения, предложения или допълнения по дневния ред? - Няма.

Давам думата на режисьора Енчо Халачев, на когото се възлага пиесата, за да прочете своя проект за разпределение на ролите.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Това е една пиеса, която е населена с много действащи лица, за съжаление предимно мъже, има само една жена по автор и...

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Има и една бабичка.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: И една бабичка, която изхвърлят зад борда, така че всъщност жените са две. Другата особеност е, че пиесата е с действащи моряци, което налага една задължителна възрастова граница от автора, а това ще рече, че са необходими по-млади служаци.

Както сами разбирате, пиесата се оказа доста трудно за разпределение произведение и твърде много съм се мъчил над него. Затова много ще моля членовете на Художествения съвет внимателно да изслушат разпределението на ролите, което предлагам, и да ми

помогнат с конструктивни предложения, ако мислят, че някъде бъркам или че има неточност в разпределението на ролите. Аз съм обмислял много варианти и сега ще ви прочета последния от тези варианти.

Спектакълът има двама водещи и затова те са в началото на производението.

Първи водещ - Михаил Петров.

Втори водещ - Константин Цанев.

Вайнонен - това е Финландецът, комунистът на кораба - Венелин Пехливанов.

Сипаничевият - Антон Карастоянов.

Алексей - Делко Кънев.

Комисар - правя три предложения с оглед на групата ученици, на които съм се спрял. Те могат да бъдат предмет на обсъждане и могат да останат три, могат да останат две, може да остане и една, ако така решите. Аз съм се спрял на един по-широк кръг, за да може да стане обсъждане и да чуя препоръките на съвета. Предлагам три жени за обсъждане, а това са:

Жоржета Чакърова

Валя Гиндева

Камелия Недкова.

Всички имат по нещо от ролите и на всички по нещо им липсва, поради което предлагам да бъдат и трите посочени за тази роля.

Водач на анархистите - Георги Черкелов.

Пресипналият - Стефан Данаилов. Пресипналият е сифилистик.

Командирът на кораба - Сава Хашъмов.

Боцман - Иван Тонев, новият артист, назначен при нас.

з.а. СЛАВКА СЛАВОВА:

Назначен ли е при нас?

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Да, назначен е при нас. Всичко
го познавате, да не обяснявам
повече. Той беше в София, отиде в провинцията и след това отно-
во се върна тук.

Първи офицер - Юрий Ангелов. Това е един от пленените
офицери, които идват на кораба и водачът ги разстрелва.

Втори офицер - не съм се спрял на никого досега. Той
има само една реплика, контузен е, глух е и има една единствена
реплика, с която благодари на водача.

Водач на попълнението на анархистите . - След разстрела
идва още една група анархисти с техен водач млад човек, анархист.
Тази роля предлагам на Николай Николаев.

Старият матрос - Славчо Митев. Това е матросът още от
Питер, комунист на кораба заедно с Вайнонен.

Високият матрос - Ганчо Ганчев.

Стара жена - Николина Лекова.

Офицер на империята - явява се на финала, когато отрядът
се сблъсква с интервентите, при разпита на арестуваните моряци -
Стефан Димитров. Интервентът е вероятно англичанин или немец.

Свещеник - Атанас Воденичаров.

Одесчанин - Кирил Кавадарков.

Първи матрос - Георги Мамалев.

Матрос с мустачки - Антон Радичев.

Матрос-бас - Мариус Донкин.

Татуиран матрос - Асен Петрунов, който участва в
"Борци", студент във ВИФ.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Той какъв ли е?

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Огромно какъв.

з.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Да няма обаче текст..

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Той няма текст, само се появява и

тръгва към комисарката.

Мрачният матрос - Койчо Койчев.

Усмивнатият матрос - Янчо Янев. Има един свободен от артистите, разговарял съм с него. В София има доста такива свободни, но не съм ги издирил всичките.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Нямаме ли от тук хора?

з.а. ВЕЧО ХАЛАЧЕВ: Нямаме, свършиха, ако има, веднага ще сложа.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Има Пламен Чаров, който е сложен.

з.а. ВЕЧО ХАЛАЧЕВ: Сложил съм го. Ако има други, веднага ще ги сложа.

Справедливият матрос - Динко Динев. Излиза малко от възрастовата граница, но го слагам.

Капел-майстор и матрос на пианото - Емил Джамджиев.

Освен това има голяма масовка, която не ви казвам поименно, за да не отнемам време. Трябват още 30 души...

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Все каяци, плюс 30 души матроси.

з.а. ВЕЧО ХАЛАЧЕВ: Да, все каяци, плюс 30 души матроси, плюс 10 души оркестър на кораба, плюс 20 жени за бала, изпращачки. Това е миманс и затова не ви ги казвам.

Тъй като постановката е доста сложна и ще имам нужда от един човек, който да ми помага, аз предлагам човек от театъра, който е заангажиран в представлението, а именно Николай Николаев. Той има малка роля и би могъл да бъде асистент-режисьор.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари, имате думата за обсъждане на проектопредложението за разпределение на ролите.

Има думата др. Славка Славова.

ИЗКАЗВАНИЯ

з.а. СЛАВКА СЛАВОВА: За разпределението на мъжките роли нямам никакви възражения, защото не мога и да си ги спомня много, много добре.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Те са толкова много, че по никой начин не могат да се запомнят.

з.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Да, но общо взето ти си мислил по това разпределение, направил си го и знаеш какво искаш. Аз бих искала да кажа няколко думи за разпределението на женските роли.

Най напред за Лина Леокова. Не знам какво е твоето желание, Лина, но ми се струва... Ха, не че искам да разграничавам някакви категории и да казвам: този ще играе само централни роли, този ще играе малки роли. Всеки трябва да играе всичко, но Лина след толкова интересни роли, които е имала, не знам дали доржи да играе ролата на тази стара жена. Бих препоръчала да се сложи някоя актриса, която е за ролята и която няма в момента никаква задача. Такава актриса в момента е Виолета Николова. Защо Виолета Николова да не изиграе тази роля?

Лина, да не ти правя никакъв гаф, не знам, ти ще се изкажеш, но аз смятам, че тази роля е чудесна за Виолета Николова, на която ще се даде да работи нещо.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Този епизод обаче е много важен. Тогавата убиват двамата матроси.

з.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Знам, имам пред вид това и не го говоря на_изуст.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Енчо, не затваряй устата на хората! Остави ги да се изкажат тук, а след това ще направиш своите възражения. Още не казали нищо и ти бързаш да затулиш устата им!

з.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Имам пред вид какво може Виолета.
Тя е просто една недокрай изпъл-
зувана актриса в нашия театър. Така мисля аз.

За комисарката намирам, че и Жоржета Чакърва, и Виоле-
та Гиндева са подходящи за ролята. Имам възражения за Камелия
Недкова. Безспорно, много е талантива, играя с нея, много е
гъвкава, но тя все още е много, много млада и дете на сцената.
Тя не носи възрастта, която носи Жоржета Чакърва и възрастта,
която носи Виолета Гиндела. Това я прави толкова прелестна в
"Борци". Нейната младост я прави прелестна в "Борци".

Не че няма да разбере анализа на ролята, не че няма да
разбере как да я изиграе, но на нея просто за ролята ѝ липсва
онова, което е необходимо, за да тежи като възраст и като при-
съствие.

За другите две актриси нямам абсолютно никакви възраже-
ния.

Това е, което исках да кажа.

н.а. РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Поддържам предложението за Виоле-
та Николова. Не можах да намеря
пиесата, за да я прочета наново. Може би повечето от вас си
спомнят, че я поставя навремето Стаматов. Смушава ме разпреде-
лението на ролите по специално за Алексей и за Пресипналия. Може
би Енчо е търсил нещо друго, имал е някакво друго виждане, но в
моите представи Алексей е хубавец, с приятен глас.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Може ли да си спомниш тогава кой
игра тази роля?

н.а. РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Игра я Пламен Чаров и лошо я игра

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Това исках да ти кажа.

н.а. РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Просто имам едно смущение и по
този въпрос трябва да се помисли.

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Мене ми се струва, че Енчо Халачев трябва да обоснове предложението си и да каже защо именно прави предложението си в този вид, какъв поглед е имал към актьорите, за да можем да се изкажем, пък той след това да обясни и да направи своите възражения

ИЛИАНА ДРУМЕВА:

Аз смятам, че за разпределението на мъжките роли Енчо Халачев има точна представа. Мене също така ме изненада бележката на Рачко Ябанджиев и бих се стреснала, но веднага си помислих, че Енчо има точна идея в тази работа и би било наистина много особено, ако той съумее точно така да разпредели и задачите, така както ги вижда в разпределението. Така че не бих изразила никакви претенции нито към Алексей, нито към Пресипналия.

Предложенията за ролята на комисарката са много интересни. Единственото, което малко ме озадачава, е дали Енчо ще смогне с три изпълнителки на тази роля. Варно, че тя не е толкова голяма, но все пак е важна. Да се работи с три изпълнителки е трудно и не бих препоръчала коя да отпадне, защото и трите са много подходящи. Аз смятам, че и Камелия ще може да изиграе ролята много интересно, но да не претоварваме нещата и да не усложняваме задачата. Нека Енчо помисли дали не може да работи само с две актриси. И трите актриси са много добри, но три са много за една роля според мене и излишно ще утежнят работата.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Винаги едно разпределение крие в себе си бъдещите намерения на режисьора и дори когато не се обясни и защити концепцията, човек би могъл да си обясни много неща, още повече ако е гледал и си

спомня пиесата или пък я е чел. Ако и двете ги е направил - още по-добре. Ние си спомняме постановката на Стаматов, но тя беше странна, нямаше много точно покритие, но в тази странност имаше едно особено силно виждане на нещата по един много странен и неповторим начин за всичко онова, което се е извършило в революцията и този оптимизъм, който се виждаше в трагиката и който до нас от постановката не достигна.

Връщам се на основната си мисъл, че дори и да не се защити една концепция, особено за Чавдар Добрев е съвсем ясно от разпределението към какви отправни точки се стреми режисурата с оглед на това разпределение.

Аз смятам, че Стефан Данаилов е един изключително интересен, богат, разностранен актьор и той с еднаква сила, с еднаква убедителност би могъл да бъде и Альоша, би могъл да бъде и сифилистика. В театъра Стефан Данаилов е един богат, характерен актьор на големия детайл, който и по пътя на едно методологическо търсене, и по пътя на едно интуитивно превъплощаване може да изгради дадена роля и можем да се надяваме, че тукъще имаме една сполука.

Що се отнася до предложението да му дадем ролята на Алексей, мисля, че ние по-скоро ще видим един познат ни от киното образ, известен на всички ни и ми се струва, че режисурата правилно е подхождала, като е използвала силните страни на различните актьори.

За Велко Кънев трябва да кажа, че може да не е красавец, но е актьор, който по линията на превъплощаването и на точното дозиране на нещата би могъл да ни изненада с един Алексей много силен, равностоеен на целия ансамбъл, който ще изгради оптимизма в тази трагика.

Не ми е странен този подход, който е приел режисьорът.

По-странно щеше да ми бъде, ако Енчо, когото познаваме в неговите търсения, в неговите експерименти и сполуки в тази насока, беше тръгнал по пътя на известното, на познатото, особено за това, което се набива в очите, щом познаваме Стефан Данаилов като фактура какво представлява външно и същевременно като едно очарование, което е едно от най-силните в българския театър и като атмосфера, и като излъчване.

За мене експериментът по отношение на Стефан Данаилов е напълно покрит, а за Велко Кънев имаме едно търсене и една изненада, която бихме очаквали с надежда да се получи.

Разбира се, Рачко тук е прав, ако бяха съчетани нещата ако към актьорската природа и богатство на Велко имаше^и това, което така външно би било покрито, но ние такава боя в театъра нямаме. Затруднението на колегата Халачев се състои в това, че трябва от състава, който имаме, да подбере актьорите и да получи необходимото покритие.

Може Рачко да излезе прав по отношение на Алексей, но добре е да вярваме и да помогнем на експеримента, който е заложен с таланта на един артист. Става въпрос за Велко Кънев. За другите у мене няма никакво съмнение. Стефан Данаилов е един блестящ актьор, който тепърва ще се разкрива със своето богатство както на характерността си, така и на възрастта си, а когато стане по-зрял, той ще може да играе и всички онези роли, които носи с фактурата си - красив, строен, може да бъде... ха за това да не говорим.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За кой актьор говорите?

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Красив, строен - за Стефан Данаилов говоря.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За Стефан Данаилов, да, не за друг, защото Чавдар Добрев казва нещо и ме обърква.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Чавдар нас двамата не може да ни обърка, другарю директор, ние може да се преструваме, че сме объркани. /Весело оживление/.

За комисарката съображенията на едната и другата страна са справедливи. Вероятно би трябвало по-нататък, не сега, да се помисли за попълване на трупата след година или две, когато искате, защото точно покритие нямаме. Тук съображенията на Рачко по отношение на Алексей имат по-голямо основание, но пък актрисите са силни и ние може да се надяваме, че те успешно ще защитят такава богата и интересна роля с цвета на таланта си и ще покрият онези черти, които всеки един от зрителите, а те са запознати с пиесата, поне специалистите, ще поиска да види.

За мене е много интересно предложението за Черкелов. Тук има едно удачно попадение. Това е единсилен актьор и ще можем да го видим в тази роля.

Водещите са силни, интересни актьори и този експеримент с тези двама интересни и богато разкриващи се актьори е добре замислен от режисьора. Всъщност центровете са няколко и един от центровете е тук. Мостът, който се хвърля, това обаяние този верен ла-камер_тон от началото на пиесата и по средата представляват много богата, много интересна възможност, която им се дава, и аз слагам наравно тези образи с всички, за които се дискутира и за които може да се продължи да се дискутира.

Мене ми се струва, че разпределението е премислено с оглед на състава, който имаме, и бих казал, че до голяма степен той е защитен във всичките му разнострани посоки. И ако не се налага на Енчо да търси - няма да кажа за коя роля хора вън от театъра, трябва да приемем, че разпределението е точно. Интересно, богато разпределение, търсено е да се получат такива съпоставки не само в дарованието на артистите, но и на техните

външни данни, на техната фактура, която носят, за да се получи едно богато разнообразие.

По отношение на втората жена аз смятам, че спорът е излишен. С еднаква сила и едната, и другата актриса могат сполучливо да изиграят тази роля. Тук няма да ги мерим на аптекарски везни защото става въпрос дали да приемем една актриса, която е била заета, или да сложим друга, която не е била заета. Аз извънредно много ценя Николина Лекова и смятам, че не всичко онова, което може да направи, го е направила в нашия театър. Задачата в тази пиеса не е проста, не е семпла, не е директна и мисля, че и едната, и другата актриса биха се справили много успешно с тази роля. А защо да не бъдат две актрисите, изпълняващи тази роля, нищо че ролята е малка? Самото зърно и ситуацията е такава, че и едната, и другата актриса биха били доволни, че ще имат участие в тази пиеса. Аз съм за две изпълнителки на тази роля.

Чавдаре, приключвам с това, че е мислено от режисьора интересно, разнопосочно и са използвани силите на нашата трупа.

Приемам предложението за разпределение на ролите, другарю директор, и с това приключвам.

ЧАВДАР ДОВРЕВ:

Аз също приемам предложението.

Доколкото знам, говорено е с актьорите и имам две предложения. Зная, че не е приятно за режисьора да има подва_ма изпълнители, но мене ми се струва, че ние като театър имаме дълг през последната година към двама актьора. Единият от тях е Гайтаников и аз предлагам ролята на боцмана да бъде поверена на двама изпълнители - на Иван Тонев и Гайтаников. Гайтаников нямаше роля през този сезон.

Мариус Донкин отдавна е в нашия театър, но досега не му е давана роля, в която да се прояви и да покаже какви качества

има. Предлагам като втори изпълнител Мариус Донкин на ролята на Вайнонен. Мисля, че ще може да изпълни тази роля.

Правя тези предложения, защото съзнавам, че ние имаме дълг към тези двама актьори. Мариус почти не е играл на наша сцена, а Гайтаников в последната година не е участвувал в нито една пиеса.

Така се случи, че тази година ще играем пиеси с повече мъжки роли, така че и от кадрови съображения ще бъде интересно да видим три актриси в ролята на комисарката. Не всички ще изле-зат за премиерата, но безспорно ще бъде добре, ако участвуват и трите актриси. По този начин ще имаме заетост и тосериозна на три жени от състава на нашия театър.

Това са предложенията, които исках да направя.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ:

Бях се отказал от това, което бях написал във връзка с предложението, което до вчера съществуваше, обаче казаното от др. Чавдар Добреми дава основание да не се отказвам от написаното и ще ви го про_чета.

Другари членове на Художествения съвет,

Искам да взема думата и да споделя някои мисли, които ме вълнуват, по процедурни въпроси от работата на нашия Художествен съвет, по смисъла от неговото съществуване що се отнася до въпроса за предложенията за разпределение на пиесите и ролята на членовете на Художествения съвет, още повече до ролята що се отнася до членовете на Художествения съвет, които не са изборни, а представляват обществените организации.

Като партийен секретар съм се старал винаги обективно да изразявам и отстоявам мнението на партийното бюро, а оттам и позицията на партийните членове на партийната организация

при НАТ "Иван Вазов". Винаги съм съзнавал ролята на партийната организация като пръв помощник на ръководството на театъра в осъществяването на неговата изключително сложна и деликатна работа по осъществяването на политиката на нашата партия в областта на изкуството и специално на нашия театър за развитието му като пръв национален театър и за издигането на неговите постановки до най-добрите образци на европейския театър.

Много са и многосложни са проблемите, които решава и има да решава ръководството на театъра във връзка с репертоара, заетостта на хората, двойните състави, грижата за попълването на трупата с млади актьори, грижата за тяхното развитие и израстване, грижата за нови форми на общуване с публиката, не на последно място, както се оказа, грижата за изпълнението на финансовия план, повика за икономии и пр., и пр.

Практиката вече наложи някои форми на работа в театъра, които бяха приети от целия колектив и смятахме, че те са решени и не подлежат на съмнение, като въпроса за двойните състави и грижата за максимална заетост на трупата при изключително трудните условия на работа без филиал на театъра.

До тук предисловието.

Нека бъде кратък и конкретен. Повдигам два въпроса, от втория исках да се откажа, но той продължава да важи, и вземам отношение по тях.

При работата над "Двубой" от Иван Вазов грешката на гост-режисьора Никола Петков на предварително уговаряне с актьорите по въпроса за разпределението доведе до много неприятни последици и отказ от роли от четирима актьори. Тогава ние изразихме категоричното си становище, че това е неправилно и не бива да се повтаря. Сега при разпределението на "Оптимистическа трагедия" случаят се повтаря, що се отнася до първата му част,

на договаряне с актьорите. Дано не настъпи и втората част - отказ от роли.

В театъра всеки знае вече какво ще играе преди заседанието на Художествения съвет. Ето защо считам, че моето участие в работата на Художествения съвет по този въпрос е безсмислена и всяко друго предложение води до много други излишни взаимоотношения.

Вторият въпрос е за дубльорството или двойните състави. Ясна е позицията на партийната организация и партийното бюро, че те за нашия театър са една жизнена необходимост. При разпределението на "Борци" изразих моето остро несъгласие с режисьора Енчо Халачев, който направи предложение само за един състав. Другарят Халачев отговаря като член на партийното бюро за художествено-творческите въпроси. Ясно му е категоричното становище на партийното бюро по двойните състави. Сегашното му предложение също само за един състав - имам пред вид, че вчера ми беше казано предложението и за комисарката като един състав - аз тълкувам като несъгласие с позицията на партийното бюро, а за мен като партиен секретар това е втората причина да не взема отношение по разпределението.

Изказвам съображенията си писмено, за да мога да ги изложа точно на заседанието на партийното бюро, което е след един час. Не се отказвам от позициите и разбиранията си. Апелирам да се промени започналата да ражда много гнили плодове практика на предварително договаряне с актьорите и утвърждаването на въпроса за двойните състави като жизнено необходим при сегашното състояние и състав на трупата.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Благодаря.

Нина, имате думата Вие.

з.а. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Към това нямам какво повече да
кажа. Трупата е много богата и
могат да се направят много предложения за разпределението на
тази пиеса. Не съм мислила достатъчно, но ми се струва - може
би несъмнено, че първият и вторият водещ са възрастни, защото
те са съвременници на тези, които разказват. Вероятно в този
вариант има основание за такова предложение.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Не са възрастни, мисля, че грешиш.

з.а. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Може би греша.

Много интересно е предложението
за Велко Кънев в ролята на Алексей.

Приемам предложението и за трите комисарки.

Предложението за Черкелов в ролята на водача е много
интересно. Интересува ме дали е говорено със Стефан Гецов за
ролята на водача.

Предложението за Стефан Данаилов в ролята на пресип-
налия е много интересно, много оригинално, но все пак няма ли
да надделее неговото актьорско обаяние на сцената в противо-
вест на трепата положителни и отрицателни?

Това са съвсем накратко и бегло изказани съображенията
ми по отношение разпределението на пиесата.

За себе си ще кажа, че с мене не е говорил предварител-
но др. Халачев и аз съм изненадана. В момента не мога да се обос-
нова, но моля да бъде освободена. Ако трябва, писмено ще се
обоснова.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Нина, понеже беше повдигнат въп-
рос, не желаяш да бъдеш включена
в разпределението?

з.а. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Да, моля да бъде освободена от
ролята на старата жена.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, добре.

Кой друг иска думата? Др. Петров,
Вие няма ли да кажете нещо?

МИХАИЛ ПЕТРОВ: Каквото и да кажа, то ще бъде повторение на казаното досега за разпределението на ролите.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ако желаете, разбира се, никой не Ви насилва.

МИХАИЛ ПЕТРОВ: Считам, че разпределението е много точно и интересно. Не зная как е обмислено, но за мене то е интересно. За Алексей преобладава становището, че това е едно оптимално решение. Няма да оспорвам тук актьорските качества на Велко Кънев. Той доказа вече нееднократно, че е един великолепен, блестящ актьор.

За себе си имам една резерва – не съм стопроцентово убеден, че работата ще се получи така, както той има върхове не един или два в нашия театър. При тези върхове в неговата творческа кариера се смущавам дали това няма да го ограби. Това е много опасен и деликатен момент, но щом е говорено с него и щом се наема с тази задача и след като е обмислена – добре. Да не го ошетим, в такъв смисъл се изказвам, защото не винаги централна роля след централна води до такива градивни и позитивни положения.

Стана въпрос и за Мариус. Не бих казал, че той е играл малки и незначителни роли. Напротив, той в "Крал Лир" имаше централна роля, също така и в "Назначение", и в "Душата на поета". Общо взето той е един от артистите, които и като количество, и като качество е получавал нормални задачи и това действително не дава основание да бъде елиминиран от тук нататък. Затова съм

съгласен с това, което предлага Чавдар, разбира се, ако е възможно, защото изниква въпрос, че на другата роля трябва да се постави втори човек.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Благодаря. Думата има Николай Николаев.

з.а. НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Аз приемам в основни линии разпределението и съображенията на проф. Филипков изказа за тези герои. Приемам напълно неговите мотиви. Мене ми допада това, че режисьорът е тръгнал да търси един различен от нашите представи образен ключна Алексей. По принцип периметърът на героичното е твърде широк и може един дългоноско да изиграе ролята на един положителен и обаятелен герой. Този дългоноско с името Велко Кънев е един блестящ артист и намирам, че това ще бъде много по-интересно, отколкото ако Стефан Данаилов изпълни тази роля. Ние го видяхме в същата роля по телевизията в безумната постановка на Орфей Цоков и той просто няма да е изненадата, която очакваме.

Остро характерен герой Стефан Данаилов заедно с Черкелов считам, че ще направят един много интересен дует. Стефан Данаилов може би ще бъде нервът и физическата изпълнителна сила, а Черкелов ще бъде мозъкът, вече надживял всичко и много, много невълнуващ се от събитията. Интересна ми се вижда тази комбинация и заслужава да се рискува, както казва и проф. Филипков, в хубавия смисъл на думата.

За комисарката чини ми се, че три актриси са много, що се касае до работен момент и време. Апелирам към съвета да помисли и да приемем да се работи с две актриси, защото три актриси ми се чинят много.

Помолен съм от Ганчо Ганчев да помоля съвета, ако има

възможност - подчертавам: ако има възможност, - да бъде освободен от тази роля, при положение, че му се възложи такава, по чисто здравословни причини. Той още никак не е добре със здравето и това са мотивите, които ме помоли да изложа пред съвета.

Предлагам Гайтаников да влезе в разпределението в ролята на Високия матрос, защото и Ганчо е като мен късак и не знам дали подхожда за такава роля.

Споделям опасенията на Васил Стойчев. Аз не знам какво е станало, но по принцип бях един от тези, които се отказаха от "Двубой" по тази причина, че ми сеструва ненормално режисьорът - не говоря за Халачев, а за Петков - да ходи и да раздава два месеца преди заседанието на Художествения съвет роли на килограм.

Не знам сега как е изтекла информацията, защото тук чух въпрос: говорено ли е с актьорите? Но, другари, какво значи това "говорено ли е с актьорите"? Ние всички сме войници в този театър...

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Говорено е със Стефан Гецов.

ЧАВДАР ДОВРЕВ:

Говорено е с Велко Кънев, тъй като др. директор го е освободил за

цял сезон.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: На Енчо казал, че е съгласен, на мене каза, че не е съгласен.

з.а. СЛАВКА СЛАВОВА:

Ние не сме войници, а сме обикновени чиновници, плащат ни и ...

з.а. НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ:

Не знам дали е редно да се приказва, да се кандардства даден артист.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Обикновено режисьорите, Николайчо, отбягват да говорят по разпределе-

нието, защото се получава едно неприятно обвѣзване и никой от

от нашите колеги не прибягват към такова нещо. Вероятно има някои изключения.

з.а. НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Имам пред вид "Двубой", където се
получиха няколко неприятни инци-
денти от такива преговори.

За да свърша, моля да обмислим за комисарката не са
ли много три актриси.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Всички знаем, че три са много.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ако са много три, ще станат две.
Енчо Халачев по собствена инициа-
тива внася три имена.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: И ние само можем да го приветству-
ваме, че прави предложение за
три актриси.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Той може да се откаже от едно
от имената.

Антония, Вие искате ли да кажете нещо?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Това е една мъжка пиеса и то доста
населена с мъжки роли, при това
с хора, които с много малко реплики трябва да изведат едни инди-
видуални съдби и ми се струва, че е почти невъзможно в момента
театърът като трупа да направи двойно разпределение на мъжките
роли. Говоря за двойния състав, за който пледираше тук Васил
Стойчев.

Приветствувам разпределението в онези негови възлови
пунктове, които са от съществено значение. На мене ми е интерес-
на ролята на водача, която се поверява на Черкелов. Интересна
ми е ролята на пресишналия, която се дава на Стефан Данаилов.
Приветствувам изобщо целия мъжки състав. Много се радвам за

Атанас Воденичаров в ролята на свещеника и вярвам, че тази възлова в идейно-художествено звучение роля ще му допадне и той ще се справи много успешно с нея.

Споделям колебанието и на Рачко Ябанджиев, че Велко Кънев, този блестящ актьор, който показва, че има големи драматургически дълбочини, просто няма онова романтично, което ми се струва, че е необходимо за образа и си позволявам, др. Фучеджиев, независимо от вашата бележка да не посягаме лекомислено на централните роли в едно режисьорско разпределение...

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не си спомням кога съм казал подобно нещо.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Е, струва й се.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Добре, струва ми се. Може би греша, но си позволявам да предложа да се опита още един актьор за тази роля и мисля, че Константин Цанев би могъл да се справи с тази роля. Това е мое индивидуално мнение.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Това е вярно.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Благодаря. Друг кой иска думата? Крум Табаков.

КРУМ ТАБАКОВ: Искам да обърна внимание, че^в тази масова и революционна пиеса с такава фактура музиката ще бъде крайно отговорен фактор, не по-малко отговорен за облика на спектакъла от всички други участници. Затова приканвам режисьора много сериозно да помисли по този въпрос, защото освен качествено тази пиеса ще има и количествено огромен труд. Музиката според мене ще бъде много отговорен компонент за облика на спектакъла.

Това е, което съвсем накратко исках да кажа.

ВАНЧО ВАНОВ:

Аз също защитавам разпределението и мисля, че режисьорът търси общото звучене на пиесата не толкова в един познат романтичен план, колкото в един идейно напрегнат реалистичен диспут за мястото на човека в революцията, изобщо в промяната на човека от едно минало в едно бъдеще. Затова той очевидно е търсил актьори, които да бъдат малко необикновени, които да бягат от познатото, един красавец да защитава една изгубена кауза, един матрос на пръв поглед не съвсем романтичен герой, както бихме го виждали, да защитава и да стигне до истината.

В това отношение аз подкрепям разпределението. Също така мисля, че режисьорът трябва да реши дали може да работи с три актриси. Аз защитавам такава позиция младите актриси и актьори от театъра да се хвърлят в дълбоката вода и или ще плуват, или няма да изплуват.

Позволявам си да възразя на отвода, който си направи др. Николина Лекова, защото за мене лично ролята на старата жена в първата част е изключително трудна и отговорна роля. Тя не бива да се решава в познатия план - стара жена и знаем какво следва от тук нататък. Това е първата трагическа нотка в пиесата това е първият сблъсък с живота и много важно е как ще се изиграе тази роля. Трябва да се изиграе блестящо. От там започва всъщност пиесата. Затова си позволявам да помоля др. Лекова да не оттегля предложението и да не прави отвод.

Това ми са бележките.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ако няма друг, да дадем думата на режисьора.

з.а. ВАНЧО ХАЛАЧЕВ:

Общо взето от разискванията няма големи изненади за мен, още повече че това, което се каза, се е въртяло и в моето съзнание, когато

съм правил разпределението. Всичките тези предложения са етапи, през които аз съм преминал.

Иска ми се да започна с дубльорството в мъжкия състав. Хората едва достигат, привлякъл съм много студенти за ролички и за действия, които трябва да се измислят, независимо от малките реплики, които имат. Дори трябва да ви кажа, че има гласове, които не са разпределени като роли, защото не могат да бъдат само петте души главни действащи лица, а другото да бъде една масовка без лице. Тези малки на пръв поглед роли трябва да бъдат защитени актьорски много силно с физиономия, запомнящи се, с конкретно действие, с цялата ситуация, променяща се и преминаваща от една в друга страна, за да има един по-голям обхват на тези хора като индивидуалности, а не само като масовка, която ще действа, или от този вид масовка, за която казах, че ще ми бъде необходима плюс тези хора, които участват.

При това положение едно разточителство на дублиране не виждам за възможно и не виждам кой може да бъде дубльор. Просто физически има недостиг на хора. Става дума за мъжкия състав.

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Ще участват и в "Чудаци".

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Ще участват и в "Чудаци" и дру-

гарят директор ми каза за един актьор, който аз го имах пред вид за друга роля, но трябва да се съобразявам и да му дам по-епизодична роля, за да може изцяло да участва в "Чудаци", а тук да подпомогне постановката с едно присъствие, тъй като няма никакви хора. Аз се съобразявам с това желание на др. Фучеджиев и така съм направил нещата, че този актьор да може да участва и в двете пиеси.

Що се отнася до бележката на др. Стойчев до "Борни", където аз не съм искал да има втори състав, това не отговаря

място.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Той беше дисциплиниран и творчески отговорен, за да ми каже, че в края на краищата той е артист от този театър - това беше последният ми разговор, др. Фучеджиев, снощи с него - и каквото и да му се даде, той ще го играе.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: По кое време снощи сте водили този разговор?

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Снощи преди представлението. Даже Николина ме завари в гримьорната, дойде да поздрави Велко. Аз бях при него, за да уточним тези неща. Никакви други разговори не е имало, не са били обещавани роли. Така че моля да не бъда обвиняван в някакви комбинации, в които влизам с актьори.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: В колко часа беше това?

з.а. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: В 7 без 15 мин.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Това ли е единственият разговор, който сте водили с него?

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Не, веднага, когато излезнах след разговора си с Вас, аз го срещнах, но той ми каза, че е много изморен и че Вие сте му обещали да бъде освободен. И именно, казах аз, защото директорът ти е казал, аз имам от него поръчението да проведа един разговор с теб. Това беше официално поръчение от директора на театъра да разговарям с него. Той отговори, че ще играе каквото театърът реши и мисли, че трябва да играе. Искам да бъда точен, за да няма място за тълкувания, които не отговарят на истината.

Понеже големият спор стигна до него, аз не мисля, че правя разпределението специално за него за ролята на Алексей, воден единствено от съблазанта това да бъде нещо неочаквано.

Рачко казва, че той е офицер-красавец. Първо, той не е офицер, а е матрос, който е обиколил целия воден басейн, кръстосвал е Тихия океан, Средиземно море, Японско море, Индийския океан, къде ли не е кръстосвал, обгорял, никъде няма романтически навеи в него и аз не знам защо сте останали с такова убеждение. Той е един доста характерен образ като фактура, с много комедийни ситуации, с много неочаквани, даже абсурдни разсъждения, особено в централния диалог с комисарката, когато тя успява да го убеди в правотата на линията, която тя защитава. По рождение той е селянин и казва, че е еснаф, че е със селско мислене, че защитава своичкото, частната собственост, и през цялото време никъде няма такива навеи на романтичен герой, няма любовна сцена, в която той да се обяснява. Има едно усещане, че този човек е обаян от фигурата на комисарката и че тя спечелва пред него с тази човешка простота, която тя носи като една фраза, за да може той да премине от цялата първа част на ролята като един разпасан анархист, буен, невъздържан, с невероятни комедийни ситуации, на всичко отгоре хармонист, който свири през всичкото време, и в боя при финала в третото действие да премине през неочаквано сложни перипетии в поведението си. Героизмът не е в излъчването на красавец, а в делото, което той извършва, в начина, по който той повежда хората и се нарежда непосредствено до комисарката.

Аз никак не виждам този образ в това тълкуване на романтичен герой, с който аз правя някакъв грешен експеримент, размествайки романтичния герой Стефан Данаилов с един характерен актьор. За мене този образ е характерен, носи страшно много качества, които актьорът лично притежава като актьорски средства за тази роля.

Мисля, че избора на Стефан Данаилов за тази роля не е

толкова експеримент, колкото аз търся нещо друго в тази двойка-водача и сифилистика. От гледаните досега или филмирани спектакли малко оперетно ми се струва досегашното трактуване образите на анархистите и главно на водача и на пресипналия. Мисля, че това е една сериозна сила, която трябва да бъде поставена също така пред една сериозна сила, каквато е комисарката, за да се получи този трагически сблъсък. Освен това накрая този водач, който на пръв поглед като че ли не се намесва много, освен с авторитета си, най-неочаквано загива с репликата "Да живее революцията!" и то без никакъв фалш и без въздействието на страха от това нещо, а с категоричността, че той е защищавал една революция, едно разбиране за революцията, едно осъществяване на революцията в този етап на анархо-революцията, както той смята. Това е човек с биография, в която може да проличи до известна степен един теоретик, занимавал се с Кропоткин, във връзка е с видни представители на анархизма, един човек, който е лежал по затворите, защищавайки аграрните дела и селския въпрос, т.е. човек с една доста богата биография.

Другият негов подгласник, както го нарича, не е само лакей и подлога, която по най-елементарния начин провежда мисленето. Ако прочетете внимателно пиесата, ще видите, че всички диалози и действието ги води пресипналият, сифилистикът, а водачът казва само да или не.

Такава е първата среща със старата жена и матроса, когато ги изхвърлят зад борда, такава е срещата с двамата пленени офицери, които той разстрелва, такава е основната среща между водача и пресипналия, от една страна, и комисарката - от друга страна, където изцяло действието го води пресипналият. Не случайно в присъствието на водача той продължава да води действието. Пресипналият е един човек, който се възползва от властта на

даден човек, за да има една самостоятелна линия на поведение, едно изграждане на образа, което върви в една перспектива доста зловеща и тази перспектива той я завършва доста трагично след убийството на Вайнонен той е заловен и линчуван от групата на матросите, които са оцелели. Така че неговото място е доста значително и не е като втори глас на водача. Това е един образ, които носи много характерни неща и в една по-широка гама на поведение Стефан Данаилов би допринесъл за изграждането на този образ, с което ще се засили и другата линия - сблъсък с комисарката.

По автор комисарката е твърде млада. Там е бедата, че тя е малко като едно чудо, което пристига на този кораб и сред цялата тази разпасана тълпа трябва да изиграе своята роля. От автора има една ремарка, че ако го чукнеш това обединение, то ще се разсипе и няма да остане нищо, или ако изревеш с по-мъжки глас, от него няма да остане нищо. Така че въпросът тук не е до възрастта, а до опитността, за която др. Славова може би набляга. И ако аз предложих на вниманието ви три комисарки, то е, защото и в трите актриси има нещо, което се носи, и нещо, което не достига. За съжаление ние не можем да ги съберем в едно и да направим единен образ.

Предложението за три състава на тази роля е по моя инициатива, никой не ме е принуждавал да постъпя така. Вероятно трудно ще бъде, но ще помисля още малко и ще докладвам на директора за окончателното си решение. Може да бъдат и трите, ако решите, че би било интересно за този спектакъл, който има една единствена централна женска роля.

Такива са ми били съображенията, за да предложа тези три актриси за тази роля.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Давам ти право да се откажеш, ако намериш това за добре.

з.а. ВНЧО ХАЛАЧЕВ:

Това, което съобщи Николай за
Ганчо Ганчев, при такава ситуация

трябва да го уважим и просто става невъзможно неговото включване в спектакъла. Ще преминем на варианта за даване тази роля на Георги Гайтаников. Просто няма друг актьор, който да може да влезе в ролята.

Първият и вторият водещи не са възрастни. Това са загинали млади хора, млади матроси, които говорят от името на мъртвите. Мъртви са обаче на тяхната възраст, а не такава, каквато биха имали сега 60 години след революцията. По първия вариант на автора загива целият полк. Комисарката командва остатъците от полка, който е пленен, към мястото на разстрела и всъщност се оказва, че този вариант е много по-трагичен от другия вариант, където загива само комисарката. Не е останал нито един жив свидетел, така че всички говорят от името на мъртвите, най-много водещите, които говорят за сложния и трагичен път, по който са вървели и който трябва да се осмисли в нашето време. Мнозина от тях и тогава са се съмнявали за какво точно умират.

Във връзка с това ми се иска да кажа, че не бива да се забравя, че пиесата се поставя в 1980 година, минало е доста време от последната класическа постановка на Тостаногов от 1957 година и трябва да се съобразяваме с този изминат период от време. Пък даже и в 1981 и 1982 година, ако пиесата се играе, адресът да бъде изтеглен напред към тази дата.

Това бяха основните бележки, на които се считах задължен да отговоря.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: С това мисля, че можем да приключим.

Художественият съвет приема разпределението на ролите

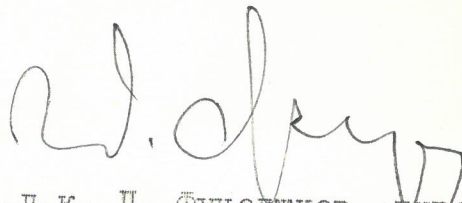
за пиесата "Оптимистическа трагедия" от Всеволод Вишневски.

Предоставям възможността на режисьора за ролята на комисарката, ако желае да се откаже от едната изпълнителка. Това той ще си реши. Ако не желае - негова работа, аз в това няма да се меша.

Закривам заседанието.

/Закрито в 13,20 ч./

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/з.д.к. Д. Фучеджиев, директор на НАТ "Ив. Вазов/"

СТЕНОГРАФ:

/А. Ангелов/

(38-14-51)

Бюро за стенографиране
тел. 83-11-94